

«Այբ» ավագ դպրոց

ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Քննաշրջան՝ 2025 թ., ապրիլ
Տևողություն՝ 1 ժամ 15 րոպե

«Այբ» ավագ դպրոց

ԳՃԱԿՈՂ

ՈՒՇԱԴԻՐ ԿԱՐԴԱԼ ԱՅՍ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑԸ

Բոլոր պատասխանները գրել այս քննաթերթիկի մեջ՝ համապատասխան տեղերում:
Գրել մուգ կապույտ կամ սև գրիչով:
Պետք է պատասխանել **բոլոր** հարցերին:
Թույլատրվում է գործածել էլեկտրոնային հաշվիչ:
Դիագրամների կամ գրաֆիկների համար կարելի է գործածել HB տեսակի մատիտ:
Քննության վերջում բոլոր թղթերը հավաքել և հանձնել մեկ տրցակով:

Քննաթերթիկը բաղկացած է երկու մասից՝

Ա – Ընտրովի պատասխանով հարցեր

Բ – Կառուցվածքավորված հարցեր:

Յուրաքանչյուր հարցի հնարավոր առավելագույն միավորը նշված է հարցի վերջում՝ աջ կողմում, փակագծի մեջ:

Հարցերի միավորների ընդհանուր քանակը **32** է:

Այս փաստաթուղթը բաղկացած է 12 տպագիր էջից:

Մաս Ա – Ընտրովի պատասխանով հարցեր

(Պատասխանները լրացնել ստորև ներկայացված Պատասխանների աղյուսակում)

Ցուցումներ

Յուրաքանչյուր պատասխան նշել մեկ խաչաձև նշանով:

Օրինակ՝

Եթե 1-ին հարցի համար

B-ն ճիշտ պատասխանն է, ապա պատասխանների աղյուսակում նշել դա հետևյալ կերպ.

	A	B	C	D
1		X		

Համոզվել, որ պատասխանը նշված է համապատասխան հարցի դիմաց:

Ջնջել այն պատասխանները, որոնք անհրաժեշտ է փոխել:

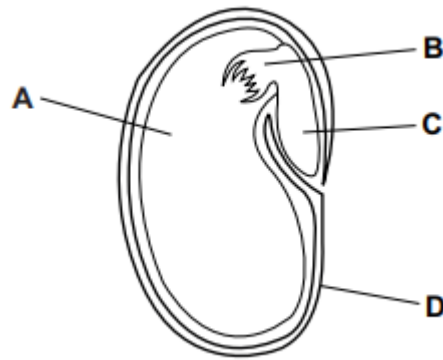
Պատասխանների աղյուսակ

	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				

	A	B	C	D
6				
7				
8				
9				
10				

1. Նկարում պատկերված է լոբու սերմի կառուցվածքը:

Ո՞ր տառով է նշված վերնամաշկը:

2. Բոլոր ձկները, բոլոր թռչունները և բոլոր կաթնասունները՝

A ներքին բեղմնավորում ունեցող կենդանիներ են

B գիշատիչներ են

C ողնաշարավորներ են

D տաքարյուն կենդանիներ են

3. Արմատամազիկի բջիջները գտնվում են բույսի արմատներում: Այդ բջիջները ի տարբերություն սպերմատոգոնիդների ունեն՝

A բջջաթաղանթ

B բջջապատ

C քլորոպլաստներ

D ցիտոպլազմա

4. Մարսողական համակարգի ո՞ր հատվածում է կատարվում ն՝ քիմիական, և՛ մեխանիկական մարսողությունը:

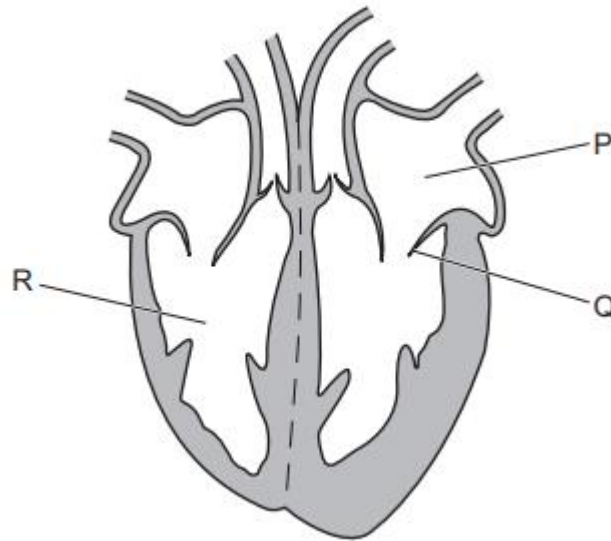
A հաստ աղիք

B տասներկուամատնյա աղի

C բերան

D կերակրափող

5. Նկարում պատկերված է սրտի կտրվածք

Ո՞րն է Q տառով նշված կառուցվածքի ֆունկցիան:

- A Այն վերահսկում է սրտից դուրս եկող արյան քանակը:
- B Այն բարձրացնում է ճնշումը R մասում:
- C Այն կանխում է արյան հետադարձ հոսքը P մաս:
- D Այն կանխում է արյան հոսքը դեպի սիներակ:

6. Երբ նյարդային համակարգը արձագանքում է գրգռիչին, արձագանքման մի քանի փուլ կա:

- 1 Կենտրոնական նյարդային համակարգը մշակում է տեղեկատվությունը:
- 2 Ռեցեպտորները հայտնաբերում են գրգիռը:
- 3 Նյարդային ազդակը ուղարկվում է կենտրոնական նյարդային համակարգ:
- 4 Ստացվում է պատասխան:
- 5 Նյարդային ազդակ է ուղարկվում դեպի մկանները:

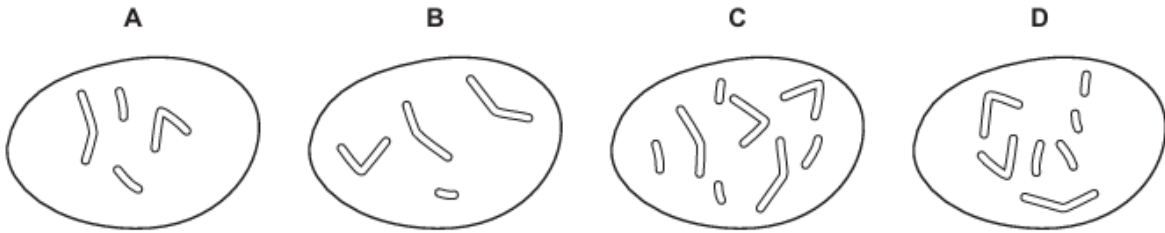
Ո՞րն է փուլերի ճիշտ հերթականությունը:

- A 2, 3, 1, 5, 4
- B 2, 3, 5, 1, 4
- C 3, 2, 1, 5, 4
- D 3, 2, 5, 1, 4

7. Նկարում պատկերված են քրոմոսոմները բջջի կորիզում, որը բաժանվում է միտոզով:

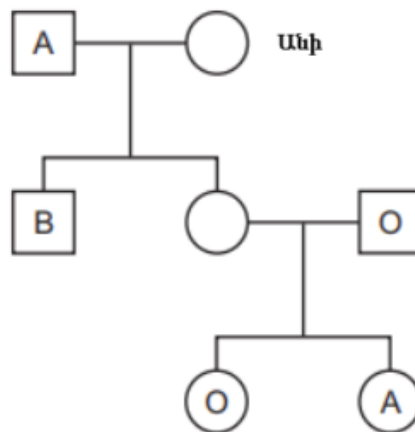

Ո՞ր տարբերակն է ճիշտ առաջացած դուստր բջիջներից մեկի կորիզի քրոմոսոմների համար:

8. Նկարում պատկերված է ABO արյան խմբերի ժառանգումը:

Որոշ անհատների արյան խմբերը տրված են:

Տարբերակներից ո՞րը կարող է լինել Անիի գենոտիպը:

A $I^A I^O$

B $I^B I^B$

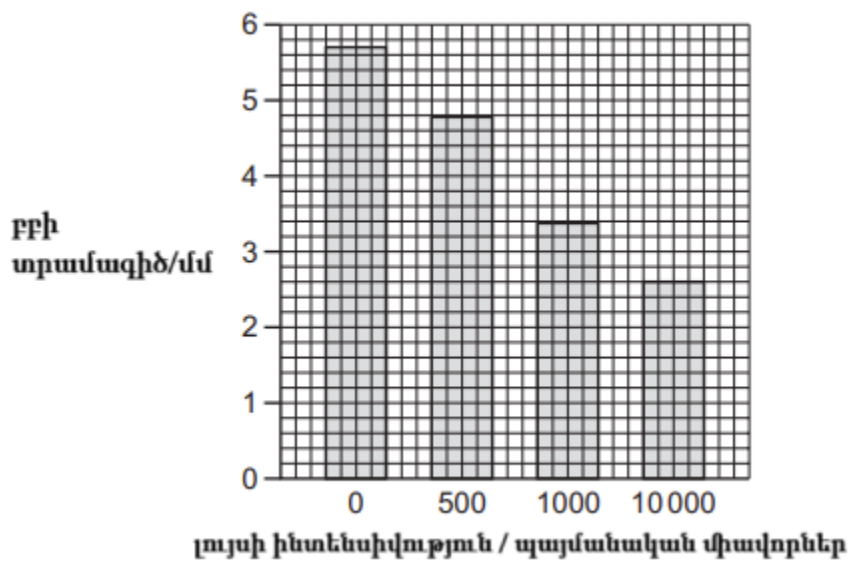
C $I^B I^O$

D $I^O I^O$

9. Ո՞ր գործընթացն է ներառում մեյոզ:

- A բջիջների աճ
- B գամետների առաջացում
- C վնասված հյուսվածքների վերականգնում
- D բջիջների փոխարինում

10. Աչքի բբի տրամագիծը չափվել է լույսի տարբեր ինտենսիվություն պայմաններում:

Որքա՞ն է բբի տրամագծի տոկոսային նվազումը (կլորացված մինչև 1 տասնորդական թվանշան), երբ մարդը անցնում է լիովին մութ տարածքից դեպի 10 000 պայմանական միավոր լույսի ինտենսիվություն ունեցող տարածք:

- A 45.6%
- B 53.4%
- C 54.3%
- D 54.4%

Մաս Բ – Կառուցվածքավորված հարցեր

(Պատասխանները գրել յուրաքանչյուր հարցից հետո տրված հատվածում)

11. (a) Ծածկասերմ բույսերը բաժանվում են երկու դասի՝ երկշաքիլավորներ և միաշաքիլավորներ:

Լրացրեք Աղյուսակ 1-ը՝ նշելով այս երկու տեսակի ծաղկավոր բույսերի տարբերությունները:

Օրինակն արդեն տրված է:

Տարբերություն	Միաշաքիլավորներ	Երկշաքիլավորներ
Շաքիլների թիվը	1	2
Արմատային համակարգը		
Տերմների ջղավորությունը		
Ծաղկի անդամների թիվը		

Աղյուսակ 1

[3]

(b) Տարբերում են արմատային համակարգի երկու տիպ՝ առանցքային և փնջաձև:

Նկարագրեք արմատային համակարգի երկու տիպերը:

առանցքային.....

.....

..... [1]

փնջաձև.....

.....

..... [1]

Ընդամենը [5]

12. Ընտրեք կենդանիների խմբերից այն անվանումը, որը լավագույնս է համապատասխանում յուրաքանչյուր նկարագրությանը:
 Ձեր ընտրությունը գրեք Աղյուսակ 2-ում:

սարդակերպեր թռչուններ խեցգետնակերպեր
 միջատներ կաթնասուններ փափկամարմիններ կլոր որդեր

Կենդանու նկարագրություն	Խումբ
արտաքին կոշտ կմախք և հիմնականում հինգ զույգ քայլող վերջույթներ	
պինդ խեցի և լորձապատ մկանային ոտք	
մեկ զույգ առջևի վերջույթներ և կտուց	
մեկ զույգ առջևի վերջույթներ և մորթով կամ մազերով պատված մաշկ	
մեկ զույգ բեղիկներ և երեք զույգ քայլող վերջույթներ	

Աղյուսակ 2

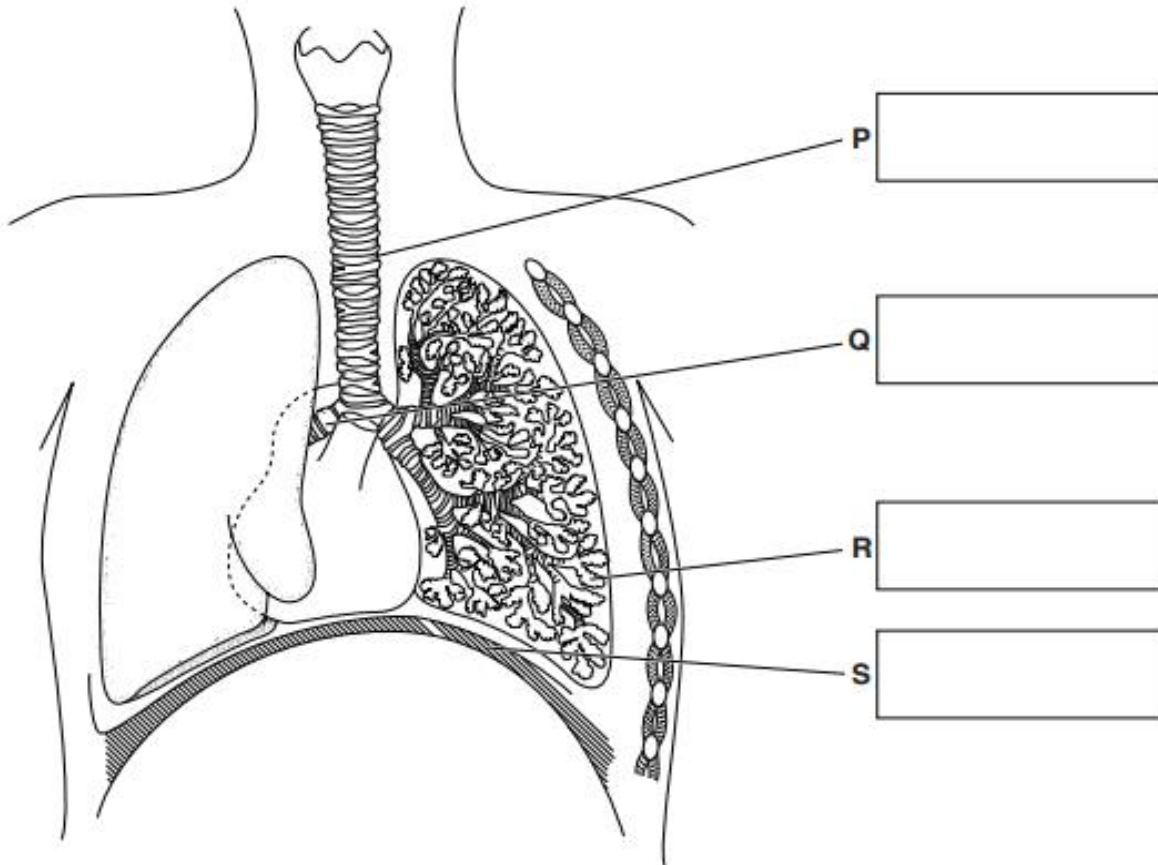
Ընդամենը [5]

13. (a) Նկար 1-ը ցույց է տալիս մարդու կրծքավանդակում առկա որոշ կառուցվածքներ:

Անվանեք P, Q, R և S տառերով նշված կառուցվածքները:

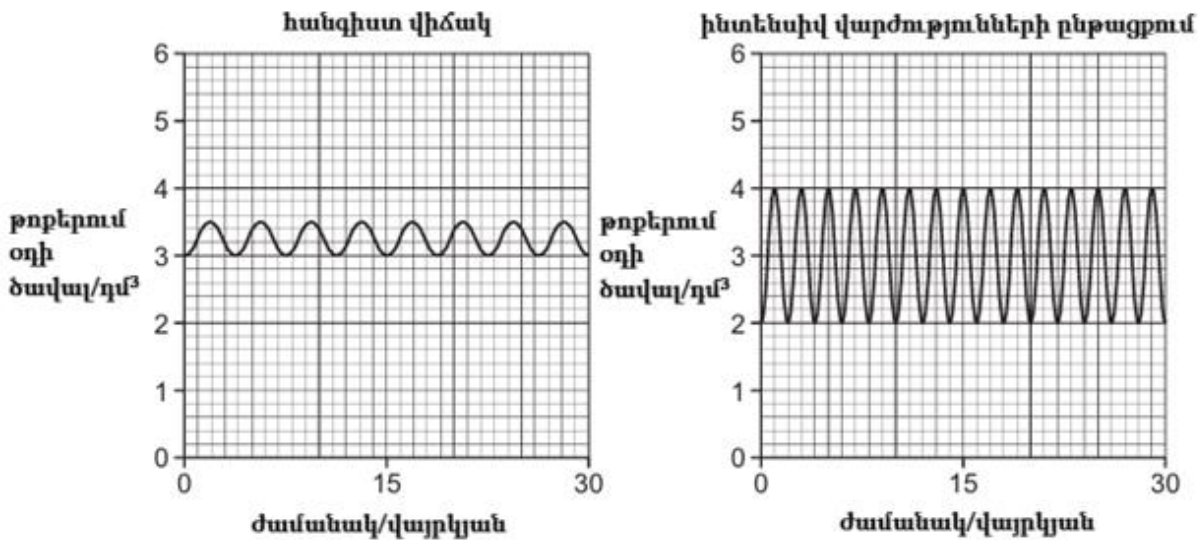
Ձեր պատասխանները գրեք նկար 1-ի վանդակներում:

Նկար 1

[4]

(b) Նկար 2-ում պատկերված են երկու գրաֆիկ, որոնք ներկայացնում են շնչառության ընթացքում թոքերում գտնվող օդի ծավալի փոփոխությունը երկու տարբեր պայմաններում՝ հանգստի վիճակում և ինտենսիվ վարժությունների ընթացքում:

Նկար 2

(i) Նշեք հանգստի վիճակում մեկ շնչառական շարժման ընթացքում ներշնչվող օդի ծավալը:

.....դմ³
[1]

(ii) Նշեք, թե մեկ րոպեում քանի շնչառական շարժում է կատարվում ինտենսիվ վարժությունների ընթացքում:

.....[1]

Ընդամենը [6]

14. Դրոգոֆիլի (պտղաճանճ) մոտ թևերի երկարությունը կարգավորվում է մեկ գենի կողմից:

Թևերի երկարությունը կարող է լինել երկար կամ կարճ: Երկար թևերով արու պտղաճանճը խաչասերվել է կարճ թևերով էգի հետ: Նրանց ողջ սերունդը (երկրորդ սերունդը) ունեցել է երկար թևեր: Երբ երկրորդ սերնդի ճանճերը խաչասերվել են՝ տալով երրորդ սերունդ, որոշ ժառանգները ունեցել են երկար թևեր, իսկ որոշները՝ կարճ:

(a) Թևերի ո՞ր երկարությունն է վերահսկվում ռեցեսիվ ալելով:

.....

[1]

(b) (i) Էգ մայր պտղաճանճին խաչասերել են նրա արու զավակներից մեկի հետ երկրորդ սերնդից:

Այս խաչասերումը ցույց տալու համար գծե՛ք գենետիկական դիագրամ՝ օգտագործելով R և r նշանները ալելները ներկայացնելու համար:

գենետիկական դիագրամ

(ii) Նշե՛ք նրանց սերնդում ֆենոտիպերի հարաբերակցությունը:

.....

[4]

[1]

Ընդամենը [6]

ԴԱՏԱՐԿ ԷԶ